

FARMÁŘSKÁ ŠKOLA
VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Výroční zpráva 2024

Řemeslo se učíme tím, že ho děláme

Vážení přátelé a čtenáři naší výroční zprávy,

děkujeme, že nás sledujete a zajímáte se o vzdělávání v ekologickém a biodynamickém zemědělství. Rok 2024 byl pro Farmářskou školu opět rokem růstu. Do prvního ročníku nastoupilo 34 nových studentek a studentů, kteří se vydali na tříletou cestu poznávání zemědělství v praxi. Privítali jsme také novou třídní učitelku – její příchod naši školu obohatil o nové nápady a energii.

Rozrostla se i síť vzdělávacích farem, které studentům otevírají brány a sdílejí své zkušenosti. Novinkou loňského roku se staly tzv. školicí dny – jednodenní praktické workshopy přímo na farmách.

V rámci zahraničních exkurzí jsme se podívali do Švýcarska a Německa, kde vznikají nová partnerství a inspirace pro další roky. A už nyní se připravujeme na spuštění nového ročního akreditovaného kurzu Zemědělské minimum, který odstartujeme v září 2025.

Pro veřejnost jsme opět připravili mezinárodní Sympozium Živé zemědělství, tentokrát na téma zelinaření a biodynamické zemědělství a akce nás opět utvrdila v tom, jak silná je chuť hledat cesty k udržitelnému hospodaření a živé krajině.

Děkujeme všem, kdo jste s námi – ať už jako studenti, lektoři, dárci, spolupracovníci nebo podporovatelé. Těší nás, že to má smysl.

Jiří Prachař, ředitel ústavu

Základní údaje

Název: Farmářská škola - vyšší odborná škola ekologického zemědělství, z.ú.

Sídlo: Drnovská 507/73, Praha 6, 160 00

Registrace: u Městského soudu v Praze pod spisovou značkou U 1089, datum zápisu 13. září 2022

Datum zpracování výroční zprávy: 5. 6. 2025

Období výroční zprávy: 1. ledna 2024–31. prosince 2024

Zakladatel: Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s.

Statutární orgán: Jiří Prachař

Kontaktní údaje: info@farmarskaskola.cz

Web: www.farmarskaskola.cz

Kdo jsme?

Jsme jediná škola ekologického a biodynamického zemědělství v České republice, která nabízí ucelený program praktického vzdělávání na ekologických farmách u nás i v zahraničí.

Co děláme?

Vzděláváme a podporujeme mladé zemědělce, kteří budou mít chuť zakládat nové statky a přispívat tak k obnově udržitelného hospodaření, zdravé krajiny i života na venkově.

Farmářská škola

Farmářská škola je jedinečný vzdělávací koncept, který se specializuje na **ekologické a biodynamické zemědělství**. V České republice jsme první a zatím jedinou vyšší odbornou školou s tříletým praktickým programem, jehož základním pilířem je **výuka přímo na farmách**.

Naším cílem je připravit nové generace farmářů, kteří nejen ovládají odborné znalosti a řemeslné dovednosti, ale zároveň vnímají širší souvislosti – dopady zemědělství na krajinu, klima, zdraví půdy a společnosti. Věříme, že péče o půdu, zvířata a mezilidské vztahy může být smysluplná, tvořivá a zároveň ekonomicky životaschopná.

Studenti se v průběhu studia setkávají s reálným provozem různých farem – od zeleninových, ovocnářských a bylinkových, přes chovy zvířat až po agrolesnické projekty. **Důraz klademe nejen na praktické dovednosti, ale i na hlubší porozumění ekologickým principům**, které jsou základem udržitelného hospodaření.

Vyšší odborná škola ekologického zemědělství

- Rok 2024 byl druhým rokem fungování Vyšší odborné školy ekologického zemědělství, akreditované MŠMT pod číslem jednacím MSMT-22271/2022-9. **Ve tříletém oboru Ekologické zemědělství (41-31-N/07) studovalo celkem 73 studentů**, z toho 68 v denní a 5 v dálkové formě studia.
- Studium probíhalo kombinovanou formou – kromě odborné praxe, kterou mají všichni studenti povinnou v rozsahu 800 hodin/rok, zahrnovalo 11 víkendových, 9 pětidenních a 1 osmidenní seminář.
- Novinkou jsou **školící dny – prakticky zaměřené workshopy**, kde se studenti věnují konkrétním tématům přímo na vzdělávacích farmách. Tento nový formát se osvědčil a stal se součástí výuky.
- Součástí programu byly i **exkurze – navštívili jsme desítky farem** nejen v Česku, ale také **v Německu, Rakousku a Švýcarsku**. Tyto zahraniční zkušenosti studentům umožňují srovnání různých přístupů k ekologickému hospodaření a prohlubují jejich porozumění souvislostem v evropském zemědělském kontextu.
- Potěšující je také **rostoucí počet vzdělávacích farem**, které se do programu zapojují. Díky nim mohou studenti zažít různé modely hospodaření v praxi a navazovat cenné kontakty do budoucna.

Školní farma Jednorožec

- Školní farma Jednorožec v Roblíně slouží **pro praktické vzdělávání** v ekologickém zemědělství. V roce 2024 na ní probíhala výuka studentů vyšší odborné školy, středních i mateřských škol. Během roku se **do výukových a vzdělávacích aktivit na farmě zapojilo přes 100 osob**.
- Studenti zde získávají zkušenosti s **pěstováním zeleniny, péčí o zvířata a fungováním komunitou podporovaného zemědělství (KPZ)**. Každý týden jsme dodávali 180 bedýnek zeleniny a v zimě jsme poprvé spustili i zimní KPZ s 60 bedýnkami týdně. Vedle pěstování zeleniny se studenti učili i péči o ovce, krávy a slepice.
- Farma je zároveň **v přechodném období k získání BIO certifikace**, což nám umožní studentům zprostředkovat zkušenost s ekologickými standardy v praxi. **V roce 2024 zde působilo celkem 6 studentů na dlouhodobé praxi.**

Symposium Živé zemědělství

- Ve dnech 1.–2. března 2024 se v Národním zemědělském muzeu v Praze uskutečnil **již čtvrtý ročník** Symposia Živé zemědělství, které Farmářská škola spolupořádala. Akce přilákala **přes 150 účastníků z řad odborné i širší veřejnosti**, včetně studentů Farmářské školy, a potvrdila rostoucí zájem o udržitelné zemědělství.
- Hlavním tématem loňského ročníku bylo **ekologické zelinářství a biodynamické zemědělství**. V průběhu dvou dnů proběhlo více než 20 přednášek, workshopů a diskusních bloků zaměřených na praxi i filozofii udržitelného hospodaření. Symposium je pro nás klíčovým prostorem pro sdílení zkušeností a posilování profesní komunity.

Portál Živé zemědělství

- V roce 2024 jsme spolu s organizací Demeter.cs spustili **odborný online portál Živé zemědělství**, který přináší články a informace z praxe i výzkumu v oblasti ekologického, biodynamického, regenerativního a permakulturního zemědělství. Cílem portálu je sdílet inspiraci a **přispívat ke změně přístupu k zemědělské krajině** – směrem k větší péči o půdu, biodiverzitu a zdraví ekosystémů.
- Věnujeme se tématům, která reagují na výzvy spojené se změnou klimatu a úbytkem přírodních zdrojů, a chceme nabídnout konkrétní podněty k udržitelnému hospodaření.
- Portál slouží **pro farmáře, studenty, pedagogy** i všechny, kdo hledají cestu k citlivému vztahu ke krajině.

Lidé ve Farmářské škole

Správní rada:

Jan Valeška (předseda), Petr Dolenský, Katarína Petránková

Ředitel (statutární orgán): Jiří Prachař

Zaměstnanci:

Jan Jícha – ředitel vyšší odborné školy

Jiří Prachař - zástupce ředitele

Irena Štítkovcová - vedoucí stud. odd. a sekretariátu

Dagmar Haladová - třídní učitelka

Pavel Žák - správce farmy Jednorožec

Jana a Martin Rosenbaumovi - koordinátoři praxe

Martin Káš - polař na farmě Jednorožec

Petra Vymětalíková - zelinářka na farmě Jednorožec

Dary a dotace

Kdo v roce 2024 přispíval na naši činnost?

Dárce	Účel	Částka
Asociace místních potravinových iniciativ	Rozvoj VOŠ	50 000 Kč
Česko-německý fond budoucnosti	VOŠ	174 805 Kč
Hlavní město Praha	Normativ na studenta	2 833 678 Kč
Státní zemědělský a intervenční fond	Dotace na provoz farmy Jednorožec	851 774 Kč
Stiftung Evidenz	VOŠ	247 750 Kč
Letiště Praha, a.s.	Podpora biodiverzity	169 000 Kč
MAHLE-STIFTUNG GmbH	Dotace na rozvoj farmy Jednorožec a VOŠ	507 100 Kč
Software AG - Stiftung	Dotace na rozvoj farmy Jednorožec a VOŠ	1 596 745 Kč

Všem dárcům velice děkujeme za podporu naší činnosti. Darované prostředky byly využity na stanovené účely buď v roce 2024 přímo nebo budou využity roce 2025.

Hospodaření Farmářské školy

Výkaz nákladů a výnosů v roce 2024

I. Náklady	Částka
Spotřebované nákupy a nakupované služby	5 033 000 Kč
Spotřeba materiálu, energie a ostatních dodávek	1 696 000 Kč
Opravy a údržba	3 000 Kč
Náklady na cestovné	223 000 Kč
Náklady na reprezentaci	5 000 Kč
Ostatní služby	3 106 000 Kč
Osobní náklady	3 881 000 Kč
Mzdové náklady	3 026 000 Kč
Zákonné sociální pojištění a náklady	855 000 Kč
Ostatní náklady	305 000 Kč
Smluvní pokuty, úroky z prodlení, pokuty a penále	1 000 Kč
Nákladové úroky	42 000 Kč
Kursově ztráty	224 000 Kč
Jiné ostatní náklady	38 000 Kč
Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	368 000 Kč
Odpisy dlouhodobého majetku	368 000 Kč
Poskytnuté příspěvky	12 000 Kč
Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	12 000 Kč
Náklady celkem	9 599 000 Kč

II. Výnosy

Částka

Provozní dotace

6 223 000 Kč

Přijaté příspěvky, dary

219 000 Kč

Tržby za vlastní výkony a zboží

3 114 000 Kč

Ostatní výnosy

44 000 Kč

Výnosové úroky

20 000 Kč

Jiné ostatní výnosy

24 000 Kč

Výnosy celkem

9 600 000 Kč

Hospodářský výsledek

1 000 Kč

Plány do budoucna

- V roce 2025 spouštíme roční rekvalifikační akreditovaný Kurz pro výkon obecných zemědělských činností. Tento „**Kurz zemědělského minima**“ bude určen začínajícím farmářům a všem zájemcům o ekologické hospodaření.
- Velkou novinkou je **nová školní a inkubační farma**, kterou se stala **Farma Valeč v Karlovarském kraji**. Zde si studenti budou moci vyzkoušet vlastní projekty a získat zkušenosti s podnikáním v praxi.
- Chystáme také další vzdělávací akce pro veřejnost, například již tradiční **Symposium Živé zemědělství**.
- Každoročně pořádáme také **setkání vzdělavatelů**, kde se setkáváme s farmáři, kteří vzdělávají naše studenty, abychom si vyměnili zkušenosti a posunuli spolupráci dál.
- S novým školním rokem otevřeme další ročník Farmářské školy a přivítáme cca **50 nových studentů a studentek** a také novou třídní učitelku.
- **Na Farmě Jednorozec**, která vstupuje do své třetí sezóny, plánujeme **rozšířit pěstování zeleniny a chov zvířat**. Zároveň v následujících letech připravujeme stavbu nového zázemí, které zlepší podmínky pro studenty i pracovní tým.

O všech novinkách a aktivitách píšeme v našem pravidelném newsletteru a na sociálních sítích. Sledujte nás!

Zprávu zpracovali: Jan Valeška, Jiří Prachař,
Jan Jícha, Irena Štítkovcová, Lucie Dlahá
Fotografie: Martin Matěj, Martin Vyhna
Grafika: Lucie Dlahá

Datum zpracování zprávy 5. 6. 2025

www.farmarskaskola.cz

FARMÁŘSKÁ ŠKOLA
VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA EKOLOGICKÉHO ZEMĚLSTVÍ